

شماره ۵۹۵/۹۴۶۴۷
تاریخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۲
پیوست

بیان

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت ۱۳۸۴/۱۱/۷۸۳۱ صبح
تاریخ ثبت: ۱۳۸۴/۰۱/۱۳ عصر
نام کننده:

شورای محترم نگهبان

طرح دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم
و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۸ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسید،
draجراي اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و
اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. /n

غلامعلی حسینی عادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

Signature

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیانی

شماره ۱۱۵/۹۳۶۴۷

تاریخ ۱۴/۰۶/۲۰۲۴

پوست

طرح دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی

ماده ۱ - به منظور افزایش سهم حمل و نقل ریلی از طریق جذب و گسترش سرمایه‌گذاریهای مورد نیاز و ارتقاء بهره‌وری و ارائه خدمات مطلوب به مشتریان با حفظ مالکیت دولت بر شبکه ریلی به شرکتهای حمل و نقل ریلی خصوصی و تعاونی و شرکتها و مؤسسات معتبر در ارائه خدمات وابسته به آن اجازه داده می‌شود تا از شبکه حمل و نقل ریلی و تأسیسات و امکانات مربوطه با رعایت این قانون و مقررات و ضوابط مربوطه بهره‌برداری کنند.

تبصره ۱ - شرکت حمل و نقل ریلی شخصیت حقوقی است که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی با اخذ مجوز از شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران که در این قانون راه آهن نامیده می‌شود و با تأمین ناوگان (لکوموتیو و یا واگن) موردنیاز به منظور جابجایی کالا، مسافر) تأسیس می‌گردد.

آیین‌نامه تأسیس و فعالیت شرکتهای حمل و نقل ریلی و همچنین مشخصات فنی ناوگان مجاز به سیر در شبکه حداقل ظرف مدت دو ماه توسط راه آهن تهیه و پس از تأیید وزیر راه و ترابری به اجراء درمی‌آید.

تبصره ۲ - شرایط نحوه بهره‌برداری شرکتها و مؤسسات معتبر در امر خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و به تصویب وزیر راه و ترابری می‌رسد.

تبصره ۳ - خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی شامل سرویس‌های مرتبط با امر ناوگان و شبکه، امور پایانه‌های تعمیرات، امور بهره‌برداری از ناوگان و پشتیبانی‌های فنی و مهندسی و سیستم‌های کنترل و ناویگی قطار و کلیه تجهیزات و سرویس‌های فنی تعمیر و نگهداری خطوط و شبکه ریلی و سرویس‌های ارتباطی (مخابراتی) و علائم می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیانیه

شماره ۴۹۵/۹۳۶۴

تاریخ ۱۲/۰۷/۱۴۸۴

پیش

تبصره ۴ - شرکت حمل و نقل ریلی می‌تواند با اخذ مجوز از مراجع ذی‌ربط در دیگر شفوق حمل و نقل نیز فعالیت نماید.

ماده ۲ - به منظور حفظ اینمی تردد ناوگان ریلی، شرایط و دستورالعمل‌های فنی و اینمی مرتبط با سیر و حرکت وسایل نقلیه ریلی توسط هیأت مدیره راه‌آهن تهیه و ابلاغ می‌گردد و شرکتهای بهره‌بردار خطوط مکلف به رعایت آنها می‌باشند. راه‌آهن موظف به نظارت بر اجرای کامل ضوابط و مقررات و دستورالعمل‌های فنی و اینمی حرکت خواهد بود.

تبصره ۱ - آیین‌نامه تعیین انواع تخلفات و جرایم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها توسط هیأت مدیره راه‌آهن تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. میزان جرائم مربوط به این تخلفات از یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.

تبصره ۲ - تعیین میزان مسؤولیت‌های کیفری و مدنی سوانح ریلی ناشی از اجرای این قانون و سوانح ریلی ناشی از فعالیت‌های راه‌آهن توسط کمیسیون‌های جلوگیری از سوانح راه‌آهن مستقر در نواحی صورت می‌پذیرد. در صورت اعتراض اصحاب دعوا به نظریه کمیسیون‌های فوق موضوع به کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه‌آهن با عضویت نماینده انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی ارجاع و نظریه این کمیسیون غیرقابل اعتراض می‌باشد که در صدور آرای قضایی به عنوان نظر کارشناسی ملاک عمل قرار می‌گیرد.

راه‌آهن و شرکت‌های موضوع این قانون حسب مورد در صورت بروز سوانح ریلی مطابق قانون مسؤولیت مدنی مسؤول جبران خسارت و پرداخت دیه به افراد سانحه دیده می‌باشند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیانیه

شماره ۴۱۵/۹۳۶۳۷

تاریخ ۱۴۰۱/۱۲

پیوست

تبصره ۳ - آئین نامه اجرایی کمیسیون های جلوگیری از سوانح نواحی راه آهن و کمیسیون عالی جلوگیری از سوانح راه آهن با پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳ - راه آهن موظف است تا تردد ریلی را به گونه ای برنامه ریزی، هدایت و کنترل کند که سیر و حرکت ناوگان متعلق به کلیه شرکتهای حمل و نقل ریلی (اعم از دولتی و غیردولتی) در شرایط یکسان از نظر تعریف دسترسی و استفاده از شبکه امکان پذیر گردد. ایجاد محدودیت عبور واگن هر یک از شرکتها توسط راه آهن به جز موارد تعیین شده در مقررات ایمنی حرکت و ظرفیت خطوط، تخلف محسوب می شود و در صورت بروز هرگونه خسارت ناشی از این محدودیت برای شرکتهای حمل و نقل ریلی و تأیید آن توسط مراجع ذی صلاح، راه آهن مکلف به جبران آن است.

ماده ۴ - تعیین مقررات و استانداردهای مربوط به تولید، واردات و تعمیر و نگهداری ناوگان ریلی بر عهده راه آهن می باشد و دستگاههای نظارت کننده و کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان مربوطه مکلف به رعایت آن هستند.

ماده ۵ - راه آهن موظف است به منظور استفاده از ظرفیت مازاد ارتباطی موجود از شبکه ارتباطی اختصاصی خود نسبت به ارائه سرویس های ارتباطی با سیم و بسیم، انتقال داده ها به شرکتهای خصوصی اقدام نماید.

مقررات مربوطه، حداقل طرف دو ماه توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و پس از

تأیید وزیر راه و ترابری به اجرا در می آید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

بیان

شماره ۱۱۰/۹۳۶۳۷

تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۴

پرست

ماده ۶ - تعرفه بهره‌برداری از شبکه ریلی کشور به منظور عبور یک یا چند واگن و یا یک قطار کامل (باری یا مسافری) به صورت بارداری یا خالی از روی شبکه ریلی بر حسب وزن، ظرفیت و طول واگن، طول و ابعاد کالای بارگیری شده در واگنهای ویژه، مسیر حرکت، شرایط مسیر و دیگر عوامل مؤثر در این راستا و همچنین سرویس‌های ارتباطی، به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط هیأت مدیره راه‌آهن تهیه و با تصویب وزیر راه و ترابری لازم الاجراء است.

تبصره ۱ - نرخ بهره‌برداری از شبکه ریلی بایستی به گونه‌ای تعیین شود که ضمن تأمین هزینه‌های بهره‌برداری از شبکه در بخش ریلی برای صاحبان کالا و سرمایه‌گذاران نسبت به دیگر شفوف حمل و نقل دارای مزیت باشد.

تبصره ۲ - با توجه به مزیت‌های حمل و نقل ریلی و در صورت عدم تکافوی نرخ بهره‌برداری برای تأمین هزینه‌های نگهداری شبکه، دولت موظف است سالیانه اعتبارات موردنیاز این شیوه از حمل و نقل را همانند هزینه‌های نگهداری تأسیسات زیربنایی سایر شفوف حمل و نقل، در بودجه‌های سنواتی از محل درآمد عمومی منظور نماید.

ماده ۷ - راه‌آهن مکلف است با برنامه‌ریزی و رعایت مقررات مالی واگنهای حمل و نقل بار و مسافر خود را با زمانبندی مناسب به گونه‌ای که در امر حمل و نقل ریلی کالا و مسافر خللی ایجاد نشود به شرکتهای حمل و نقل ریلی واگذار نماید.

تبصره - اجراء دادن نیروی کشش به وسیله راه‌آهن با رعایت مقررات و شرایط یکسان به شرکتهای حمل و نقل ریلی با اخذ هزینه‌های عملیاتی بلا مانع است.

ماده ۸ - شرکتهای حمل و نقل ریلی بار با انعقاد قرارداد حمل و صدور بارنامه و شرکتهای حمل و نقل ریلی مسافر با صدور بلیط توسط شرکت و یا نمایندگی مجاز طرف

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیانی

شماره ۵۱۵/۹۳۶۲۷

تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۴

پرست

قرارداد آنان در مقابل صاحبان کالا و یا مسافران مسؤولیت دارند.

تبصره ۱ - حدود مسؤولیت شرکتهای حمل و نقل در مقابل صاحبان کالا و یا مسافران و نحوه ایفای آن بهموجب آیین نامه‌ای خواهد بود که توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و به تصویب وزیر راه و ترابری می‌رسد.

تبصره ۲ - برای هر واگن یک بارنامه و برای هر مسافر یک بلیط جداگانه صادر می‌شود.

تبصره ۳ - راه آهن با پذیرش ناوگان شرکتهای حمل و نقل ریلی مسؤول حفظ و نگهداری ناوگان و تأمین سلامت سیر آنان می‌باشد.

تبصره ۴ - بارنامه و بلیط مسافرین به صورت متحدد الشکل توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه می‌شود و چگونگی تنظیم و صدور بارنامه و بلیط به موجب دستورالعمل مصوب هیأت مدیره راه آهن خواهد بود.

ماده ۹ - نرخ حمل و نقل ریلی بار متناسب با حمل و نقل جاده‌ای به صورت توافقی فیما بین صاحبان کالا و شرکتهای حمل و نقل ریلی تعیین و اجرا خواهد شد. بهای بلیط مسافرین توسط شرکتهای حمل و نقل ریلی در هر مسیر و بر حسب نوع و درجه واگن، قطار و خدماتی که ارائه می‌شود تعیین و پس از تأیید هیأت مدیره راه آهن به مرحله اجرا در می‌آید.

ماده ۱۰ - شرکتهای حمل و نقل ریلی مکلف به رعایت کلیه مقررات، ضوابط و دستورالعمل‌هایی هستند که در چارچوب قوانین کشور توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و ابلاغ می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نسخ

بیانی

۱۱۵/۹۲۶۳۷ شماره

۱۳۸۴/۰۲/۲۳ تاریخ

پرست

ماده ۱۱ - هر واگن و لکوموتیو موضوع ماده (۱) دارای یک سند رسمی و دارای شماره مخصوص خواهد بود که توسط هیأت مدیره راه آهن به نام مالک صادر خواهد شد. این سند قابل ترهیف می باشد به طوری که با اعلام ذی نفع، اسناد واگن و لکوموتیو توسط هیأت مدیره راه آهن به نام ذی نفع و یا فردی که او تعیین خواهد کرد، تغییر خواهد یافت.

طرح فوق مشتمل بر یازده ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هشتم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حداد عادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

صدا